

Паралелно с това циганите твърде добре познават конфесионално-битовия консерватизъм на турците и го сравняват със собствената си (нерядко аморфна и синкретична, прекалено инструментализирана) религиозност. Изводите от подобни апробативни операции не могат да са успокояващи за циганите – както във всекидневен, така и в един по-общ, глобално-исторически ракурс. По отношение на религиозния фанатизъм виждаме сходство между българи и цигани, което още веднъж потвърждава тезата на Б. Мизов за специфичната триада на историческото движение на циганите към българите, което може да бъде опосредствано или възпряно от турците.

Следващите в класификацията характеристики, които ромите отдават на турците – неблагодарността, жестокостта, коварството, алчността, също имат своите специфични и мотивирани исторически и актуални измерения. Те са отражение и продукт както на всекидневните им контакти, съвместни жизнени пространства и битийна общност в конкретни райони или поселения на страната ни, така също и на отрезвяването на ромите от инструменталната им употреба от страна на турците (и по-специално на ДПС) в политическите апетити в наши дни. Защото циганите също са залагали свои надежди, мечти, цели, търсели са разрешение на откоleshни свои екзистенциални проблеми, но са били за пореден път и в исторически, и в актуален план лъгани, изолирани и пренебрегвани в преразпределението на социалните преференции, получавани в резултат на политическата, обществено-икономическата и др. конюнктура у нас след 10 ноември 1989 г.

Стереотипната нагласа на ромите към турците проличава и в депозираните във и чрез използваното изследване социални дистанции. И тук прави силно впечатление, че **в отношенията си към българите или турците ромите навсякъде отдават предпочитание на българите**, което отново е потвърждение за вече споменатата триада на ромската еволютивност и екзистирание, за циганския дискретен модел на „вертикализиране“. Това проличава и от демонстрираното в следната таблица²²: